

RISINĀJUMI ATKRITUMU PIESĀRŅOJUMAM

Stundas
2 plāns

PAMATA INFORMĀCIJA PAR NODARBĪBU

➤ MĒRĶI

Skolēni spēj:

- izveidot sociālo mediju kampaņu un aptauju, lai izprastu atkritumu piesārņojumu;
- veidot informatīvu kampaņu, kurā tiek parādīti galvenie iemesli piesārņojumam.

Vecuma grupa: 15 – 18 gadi

Saistītie mācību priekšmeti:

- dabaszinības
- sociālās zinības
- ģeogrāfija

➤ Nepieciešamais laiks nodarbību ciklam:

- ⊙ 40 min – tēmas iepazīšana, radošo ideju attīstīšana un interneta aptaujas sagatavošana;
- ⊙ 40 min – diskusijā klasē un uzdevuma apraksts
- ⊙ 7 dienas – patstāvīga uzdevumu sagatavošana interneta vidē
- ⊙ 40 min – kampaņas rezultātu apspriešana

Young Reporters
for the environment

15-18
GADI

Sabiedrības integrācijas
fonds

Kultūras ministrija

Materiāls veidots projekta "Ekoskolas kopienu līdzdalībai (nr. 2019.LV/NVOF/DAP/053)" ietvaros ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Kultūras ministrijas piešķirtajiem Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par materiāla saturu atbild nodibinājums Vides izglītības fonds.

NODARBĪBU APRAKSTI

1 Pirmā nodarbība klasē. Tēmas iepazīšana.

- 1 Nododiet skolēniem pamata informāciju par atkritumu piesārņojuma tēmu.
- 2 Diskutējiet ar skolēniem, kādēļ cilvēki izmet atkritumus dabā, padomājiet par veidiem, kā mazināt atkritumu problēmas un apspriediet sociālos tīklus kā vienu no rīkiem, lai šo problēmu risinātu
- 3 Izmantojiet pievienotos resursus, lai veicinātu domas par kampaņām
- 4 Sadaliet skolēnus grupās pa 4 – 5.
- 5 Aiciniet skolēnus katrā grupā sagatavot interneta aptauju, ar kuras palīdzību noskaidrot, kādēļ cilvēki izmet atkritumus dabā.

1 Patstāvīgais darbs grupās

Nedēļas laikā aiciniet skolēnus apkopot atbildes online aptaujā

Šajā laikā aiciniet skolēnus arī izpētīt dažādus kampaņu piemērus, kas izmantoti, lai mazinātu atkritumu izmešanu dabā.

Izmantojiet šos un citus resursus:

<https://www.hubbub.org.uk/>

<https://www.zerowastescotland.org.uk/litter-flytipping/targeted-messaging-toolkit>

http://www.vidzeme.lv/lv/projekti/otreiseja_atkritumu_izmantosana_pielietojojot_makslu_un_amatniecibu_wasteart/atkritumu_audita_riks_solis_uz_atkritumu_samazinasanu/

2 Otrā nodarbība klasē. Diskusija un uzdevuma apraksts.

Diskusijas laikā aiciniet skolēnus izvērtēt rezultātus, kā arī nolemt par labāku veidu kampaņas veidošanai, balstoties uz tiem. Aiciniet padomāt par mērķa grupām, tām saistošākajiem vēstījumiem.

Pastāstiet par uzdevumu – izveidot interneta kampaņu pret atkritumu izmešanu dabā, apspriediet citu kampaņu veidus un sasniegtos rezultātus.

Apspriediet dažādus veidus, kā iespējams izplatīt vēstījumu – piemērotāko mediju veidu (attēlus, video, tekstu), trāpīgākos saukļus un citus aspektus.

Kampaņas ilgumu nosakiet kā 7 dienas, kuru laikā katra grupa strādā pastāvīgi.

2 Otrais pastāvīgais darbs

Dodiet nedēļu laika kampaņas veikšanai pēc aprakstītā uzdevuma. Sniedziet atbalstu, ja nepieciešams.

3 Trešā nodarbība klasē

Apspriediet kampaņas rezultātus dažādām grupām. Šo mācību stundu var piemērot konkrētiem tematiem sociālajās ziņībās un politikā.

Kas būtu jādara, lai kampaņas padarītu vēl veiksmīgākas?

Kādēļ dažas kampaņas sasniedza vairāk atbalsta nekā citas?

PIELIKUMI UN MATERIĀLI

KAMPAŅU PIEMĒRI

Valsts	Kampaņas nosaukums	Īss apraksts (kāds mērķis, kas darīts, kādām mērķa grupām domāts)

PIELIKUMI UN MATERIĀLI

2

JAUTĀJUMI INTERNETA APTAUJAI (tos var papildināt)

1. Vecums _____
2. Dzimums _____
3. Vai jums rūp ar atkritumiem saistīti jautājumi un vides problēmas?
  - Ļoti rūp
  - Ne pārāk rūp
  - Nerūp
  - Neesmu par tiem daudz domājis
4. Vai pastāv problēma ar atkritumu piesārņojumu?
  - Nē
  - Jā, un kļūst arvien sliktāk
  - Jā, bet nekas daudz šajā problēmā nemainās
5. Ja jums šķiet, ka problēma pastāv, kas tieši tā ir?
  - Atkritumi dabā nav estētiski, bojā ainavu
  - Atkritumi dabā rada veselības un drošības riskus cilvēkiem
  - Atkritumi dabā rada veselības un drošības riskus dzīvniekiem
  - Atkritumi dabā rada ekonomiskus zaudējumus
(var minēt savus piemērus)
6. Vai esat kādreiz izmetis atkritumus dabā?
Jā / Nē
7. Ja jā, kādēļ?
_____
8. Ja jā, kurās vietās šos atkritumus izmetāt?
  - Pie ceļa (no braucošas mašīnas)
  - Parkos un atpūtas vietās
  - Pie ēkām
  - Pie autobusu vai citām transporta pieturām
  - Citi _____
9. Vai tagad izvairāties no atkritumu izmešanas dabā?
Jā / Nē
10. Ja jā, kādēļ?
_____

Aicinām sarakstu papildināt ar citiem jautājumiem – šie domāti tikai iedvesmai un paraugam (bet varat izmantot arī šo pašu sarakstu nemainītu, ja tā izvēlaties)

PIELIKUMI UN MATERIĀLI

3 KĀ IZDVEIDOT RAKSTU? RAKSTA SADAĻAS UN 7 SOĻI LĪDZ GATAVAM RAKSTAM

RAKSTA SADAĻAS

Raksta strukturēšana ir svarīga, lai saglabātu lasītāja uzmanību. Visbiežāk izmanto lineāro pieeju, kurā sadaļas izkārtotas šādi:

Raksta sākumā tiek minēti vissvarīgākie jautājumi, aprakstot visu problēmu kopumā.

Tālāk seko padziļināts ieskats problēmā vai apskatāmajā tēmā, pēc tam pievēršot uzmanību citiem jautājumiem, kas ar šo tēmu saistīti.

Galvenā tēma un secinājumi tiek parādīti uzreiz, nevis tiek saglabāti noslēpumā līdz raksta beigām.

7 soļi, līdz labam rakstam:

1. solis	Atrast un noformulēt galveno raksta tēmu
2. solis	Atrast un apkopot galveno informāciju, kas parāda, izskaidro un dod piemērus galvenajai raksta tēmai (fakti, viedokļi, dati)
3. solis	Sakārtot visu šo informāciju secībā – no svarīgākās uz mazāk svarīgo
4. solis	Pārskatīt, vai šāds izkārtojums ir loģisks rakstā
5. solis	Sākt rakstīt kopīgo rakstu, izveidojot pārejas starp dažādām informācijas daļām
6. solis	Pārlasīt uzrakstīto, pārbaudot precizitāti detaļās, skaidrību, pareizrakstību un stilu, izlabojot iespējamās kļūdas. Pārbaudīt, vai ir saprotama galvenā doma, ko vēlējāties nodot.
7. solis	Ja rodas lielas problēmas kādā no soļiem – iespējams, vieglāk rakstu pārrakstīt (sākt no sākuma).